

महाराष्ट्र शासन

जिल्हाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय

जिल्हा मुख्यालय पालघर, पालघर - बोईसर रोड, कोळगाव, ता.जि. पालघर
(पुरवठा शाखा)

दुरध्वनी क्रमांक-०२५२५-२९७०२४

ई-मेल : dsopalghar3018@gmail.com

क्रमांक/पुरवठा/का-१/टे-२/जि.ग्रा.सं.परिषद/कावि- ४२/२०२६

दिनांक:-२७/०२/२०२६

पालघर जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषद - अशासकीय सदस्य नियुक्तीबाबत

जिल्हा ग्राहक अधिनियम, २०१९ च्या कलम ६ व ८ नुसार ग्राहकांच्या अधिकारांचे संवर्धन व संरक्षण करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदा स्थापन करण्याची तरतूद आहे. त्यानुसार दि.१८.०२.२०२२ च्या अधिसूचनेन्वये महाराष्ट्र ग्राहक संरक्षण नियम, २०२२ तयार करण्यात आले आहेत. या पहिल्यांदावर शासकीय व अशासकीय सदस्यांची नियुक्ती करण्याची तरतूद आहे.

जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदांवरील अशासकीय सदस्य म्हणून व्यक्ती/संस्थांची निवड अधिक पारदर्शकपणे होण्यासाठी अशासकीय सदस्यांच्या नियुक्तीकरीता निकष व कार्यपध्दती यापूर्वी दि.१९.१०.२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आली होती. तशापि शासन निर्णय दि.२९.०८.२०२२ नुसार त्यावेळी अस्तित्वात असलेला ग्राहक संरक्षण अधिनियम, १९८६ व्यपगत झाल्याने ग्राहक संरक्षण अधिनियम, २०१९ हा दि.२०.०७.२०२० पासून लागू झाल्याने जिल्हा स्तरावर गठीत करावयाच्या जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदेवर शासकीय/अशासकीय सदस्यांची नियुक्ती करण्याकरीता नव्याने निकष व कार्यपध्दती ठरवून देण्यात आली आहे. त्यानुसार पालघर जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदेवर एकूण २८ अशासकीय सदस्यांची नियुक्ती प्रस्तुत निर्देशानुसार करावयाची आहे.

त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर (पुरवठा शाखा) यांचेकडून उपरोक्त शासन निर्णय दि.२९.०८.२०२२ मधील परिच्छेद ६ नुसार नमुद प्रवर्गातील अशासकीय सदस्यांच्या निवडीसाठी संस्थांचे इच्छुक प्रतिनिधी व व्यक्तीकडून अर्ज मागविण्यात येत आहेत.

शासन निर्देशानुसार जाहिरात देऊन भरण्याची रिक्त पदे खालीलप्रमाणे आहेत.

अ.क्र.	प्रवर्ग	संख्या	निकष
१	जिल्हा परिषदेचे सदस्य	०२	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग शासन निर्णय : राग्राप-२०२२/प्र.क्र.१९/ग्रासं-२, दि.२९, ऑगस्ट, २०२२ चे अवलोकन करावे.
२	महानगरपालिका/नगरपरिषदांचे सदस्य	०२	
३	पंचायत समितीचे सदस्य	०२	
४	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे प्रतिनिधी	०२	
५	ग्राहक संघटनांचे प्रतिनिधी	१०	
६	शाळा/महाविद्यालये यांचे प्रत्येकी एक प्रतिनिधी	०२	
७	वैद्यकीय व्यवसायिकांचे प्रतिनिधी	०२	
८	व्यापार व उद्योग क्षेत्राचे प्रत्येकी एक प्रतिनिधी	०२	
९	पेट्रोल व गॅस विक्रत्यांचे प्रत्येकी एक प्रतिनिधी	०२	
१०	शेतकऱ्यांचे प्रतिनिधी	०२	
एकूण -		२८	

उपरोक्त प्रवर्गातील अशासकीय सदस्यांच्या निवडी संदर्भातील पात्रतेचे निकष प्रवर्गनिहाय खालीलप्रमाणे आहे -

(अ) अशासकीय संस्थांचे १० प्रतिनिधी :-

- (१) या प्रतिनिधींच्या निवडीसाठी देण्यात आलेल्या जाहिरातीच्या दिनांकापूर्वी संस्थेने ग्राहक जनजागृतीसाठी संबंधित जिल्ह्यात सलग ५ वर्षे काम केलेले असावे व संस्था लौकिकवान असावी.
- (२) संस्था नोंदणी अधिनियम, १८६० व मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम, १९५० अंतर्गत संस्था नोंदणीकृत असावी.
- (३) ग्राहकांच्या समस्यासंदर्भात संस्थेने सर्वेक्षण संशोधनाचे कार्य केलेले असावे.

- (४) संस्था राजकीय/शासकीय/सांप्रदायिक तसेच स्वामित्व मालकीची (Proprietary) नसावी.
- (५) संस्था जात, धर्म, वंश, रंग असा भेदभाव न करता जनतेच्या सेवेसाठी ग्राहक चळवळीत कार्यरत असावी.
- (६) संस्था ही नफा मिळविण्याच्या उद्देशाने कार्यरत नसावी.
- (७) ग्राहकांच्या हिताची जपवणूक करणे व जागृती निर्माण करणे हे उद्दिष्ट संस्थेच्या घटनेत स्पष्टपणे असावे.
- (८) संस्थेला ग्राहक कल्याण कार्यक्रम राबविण्याबाबत केंद्र शासन किंवा राज्य शासनाने संस्था अस्तित्वात आल्यापासून कधीही अपात्र ठरविले नसावे.
- (९) संस्था व संस्थेच्या कोणत्याही प्रतिनिधीविरुद्ध गैरवर्तणूकीसंदर्भात खटला दाखल होऊन शिक्षा झालेली नसावी.
- (१०) संस्था व संस्थेच्या कोणत्याही प्रतिनिधीने सार्वजनिक संपत्तीचा अपहार केलेला नसावा.
- (११) सारखेच हितसंबंध असणाऱ्या अनेक ग्राहकांच्या समस्या सोडविण्यासाठी एकत्रितपणे कार्य केलेले असावे.
- (१२) संस्थेने ग्राहक संरक्षण, ग्राहक शिक्षण व ग्राहक चळवळ या संबंधात प्रशिक्षण, प्रबोधन, प्रचार, प्रसार, प्रसिध्दी इत्यादीद्वारे जिल्ह्यांच्या कार्यक्षेत्रात काम केलेले असावे. ग्राहक संरक्षण अधिनियम व त्या अंतर्गत करण्यात आलेल्या नियमांची माहिती ग्राहकांना करून देण्यासाठी काम केलेले असावे.
- (१३) संस्थेच्या प्रतिनिधीला मराठी भाषेचे उत्तम ज्ञान असावे.
- (१४) संस्था आणि संस्थेमार्फत प्रस्तावित केलेला प्रतिनिधी शासनाने बंदी घातलेल्या संघटनेशी किंवा संघटनेच्या कार्याशी संबंधित नसावा.

(ब) जिल्हा परिषदेचे (२ प्रतिनिधी), महानगरपालिका/नगरपरिषदांचे (२ प्रतिनिधी), पंचायत समितीचे (२ प्रतिनिधी), कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे (२ प्रतिनिधी), व शाळा महाविद्यालयांचे (प्रत्येकी १ प्रतिनिधी), या प्रवर्गातील अशासकीय सदस्यांसाठी :-

- (१) ग्राहक जनजागृतीसाठी जिल्ह्यात काम केलेले असावे. (उदा. प्रशिक्षण, प्रचार, प्रबोधन, प्रसिध्दी इ.)
- (२) सारखेच हित संबंध असणाऱ्या अनेक ग्राहकांच्या समस्या सोडविण्यासाठी एकत्रितपणे काम केलेले असावे.
- (३) ग्राहकांच्या समस्यांसंदर्भात सर्वेक्षण व संशाधनाचे कार्य केलेले असावे.
- (४) सार्वजनिक संपत्तीचा अपहार केलेला नसावा.
- (५) गैरवर्तणूकीसंदर्भात न्यायालयात खटला दाखल होऊन शिक्षा झालेली नसावी.

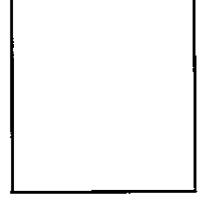
(क) वैद्यकीय व्यवसायाचे (२ प्रतिनिधी), व्यापार व उद्योग क्षेत्राचे (प्रत्येकी १ प्रतिनिधी), पेट्रोल व गॅस विक्रेत्यांचे (प्रत्येकी १ प्रतिनिधी) :-

- (१) ग्राहकांना चांगल्या गुणवत्तेची सेवा वस्तू उपलब्ध होण्यासाठी जागृती, प्रचार व प्रसार केलेला असावा.
- (२) ग्राहकांच्या समस्यांसंदर्भात संस्थेने सर्वेक्षण व संशोधनात्मक कार्य केलेले असावे.
- (३) सारखेच हितसंबंध असणाऱ्या अनेक ग्राहकांच्या समस्या सोडविण्यासाठी एकत्रितपणे कार्य केलेले असावे.
- (४) ग्राहक संरक्षण, ग्राहक शिक्षण व ग्राहक चळवळ या संबंधात प्रशिक्षण, प्रबोधन, प्रचार, प्रसिध्दी इत्यादीद्वारे काम केलेले असावे.
- (५) मराठीचे व किमान इतर एका भाषेचे उत्तम ज्ञान असावे.
- (६) गैरवर्तणूकीसंदर्भात खटला दाखल होऊन शिक्षा झालेली नसावी.
- (७) सार्वजनिक संपत्तीचा अपहार केलेला नसावा.
- (८) अर्जदार हा शासनाने बंदी घातलेली संघटनेशी किंवा संघटनेच्या कार्याशी संबंधित नसावा.

(ड) शेतकरी (२ प्रतिनिधी) :-

- (१) स्वतः शेती करणारा असावा. (शेतकरी असल्याचा पुरावा सादरकरणे आवश्यक राहिल.)
- (२) ग्राहक म्हणून शेतकऱ्यांची फसवणूक होऊ नये यासाठी शेतकऱ्यांच्या जागृतीसाठी काम केलेले असावे.
- (३) शेतकऱ्यांना चांगल्या गुणवत्तेचे बी-बीयाणे, खते, औषधे मिळण्यासाठी काम केलेले असावे.
- (४) एकसारखे हितसंबंध असणाऱ्या अनेक शेतकऱ्यांच्या तक्रारी/समस्यांचे निवारण करण्याकरीता काम केलेले असावे.
- (५) गैरवर्तणूकीसंदर्भात खटला किंवा शिक्षा झालेली नसावी.
- (६) सार्वजनिक संपत्तीचा अपहार केलेला नसावा.
- (७) अर्जदार हा शासनाने बंदी घातलेला संघटनेशी किंवा संघटनेच्या कार्याशी संबंधित नसावा.

जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदेवरील अशासकीय सदस्य पदावरील नियुक्ती करण्याकरीता खालील नमुन्यातील परिशिष्ट-अ अर्ज भरणे आवश्यक आहे.

परिशिष्ट - अ

राज्य ग्राहक संरक्षण परिषद / जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदेवरील नियुक्तीसाठी करावयाच्या अर्जाचा नमुना

- (१) संस्थेचे पूर्ण नाव :-
- (२) पूर्ण पत्ता :-
- (३) संस्थेचा प्रतिनिधी म्हणून ज्या व्यक्तीस नामनिर्देशित करावयाचे आहे त्या व्यक्तीचे नाव व पत्ता :-
दुरध्वनी क्रमांक :-
भ्रमणध्वनी क्रमांक :-
ई-मेल :-
- (४) वय :-
- (५) शैक्षणिक अर्हता :-
- (६) व्यवसाय :-
- (७) प्रवर्ग :-
(ज्या प्रवर्गातून नियुक्ती हवी आहे तो प्रवर्ग नमूद करावा.)
- (८) ग्राहकांच्या हितासाठी केलेल्या कार्याचे स्वरूप :-
- (९) ग्राहकांच्या हितासाठी केलेल्या कार्याचे कार्यक्षेत्र :-
- (१०) ग्राहकांच्या हितासाठी केलेल्या कार्याचा कालावधी - केव्हापासून - केव्हापर्यंत :-
- (११) किती ग्राहकांमध्ये जनजागृती करण्यात आली व कोणत्या बाबीं बदल :-
- (१२) वरील कार्यात किती ग्राहकांना नेमका कोणता फायदा प्रत्यक्षात झाला आहे ?
- (१३) वरील कार्यात उपलब्धीच्या वैशिष्ट्यपूर्ण बाबी व त्याकरीता मिळालेले पुरस्कार/पारितोषिके, इ.
- (१४) आपला निवड वरील परिषदेवर झाल्यास आपले काय योगदान राहिल व कशाप्रकारे ? (एका परिच्छेदात नमूद करावे.)
- (१५) सोबत जोडलेले पुरावे/कागदपत्रे.

मी श्री/श्रीमती _____ प्रमाणित करतो/करते की, अर्जात नमूद केलेली सर्व माहिती माझ्या माहितीनुसार खरी व बरोबर आहे. मी आणखी असे मान्य करतो/करते की, वर दिलेली माहिती खोटी व चुकीची आढळून आल्यास खोट्या माहितीच्या आधारे मिळविलेली नियुक्ती रद्द होण्यास व फौजदारी कारवाईस मी पात्र राहीन. त्याबद्दल माझी कोणतीही तक्रार राहणार नाही.

दिनांक :-

स्थळ :-

अर्जदाराची स्वाक्षरी

अर्जदाराचे नाव

परिशिष्ट - ब

राज्य/जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदेवरील अशासकीय सदस्यांच्या नियुक्तीसाठी इच्छुक व्यक्ती/संस्थांनी खालील प्रमाणपत्रे कागदपत्रे जोडून अर्ज सादर करणे आवश्यक आहे:-

(अ) अशासकीय संस्थेकडून नामनिर्देशित करावयाच्या प्रतिनिधींसाठी :-

- (१) विहित नमुन्यातील अर्ज.
- (२) अर्जासोबत अशासकीय संस्थांच्या प्रतिनिधींसाठी शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या निकषांच्या अनुषंगाने केलेल्या कामाचा पुरावा म्हणून सर्व कागदपत्रांच्या सत्यप्रती जोडणे आवश्यक आहे.
- (३) गैरवर्तवणूकीसंबंधी संस्थेविरुद्ध पदाधिकाऱ्यांविरुद्ध खटला दाखल होऊन शिक्षा झाली नसल्याचे संबंधित जिल्ह्याचे पोलीस अधिक्षक/पोलीस आयुक्त यांचे किंवा त्यांनी नामनिर्देशित केलेल्या अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र.
- (४) शासनाने बंदी घातलेल्या संस्था/संघटना यांच्याशी संबंधित नसल्याबद्दल जिल्हा पोलीस अधिक्षक/पोलीस आयुक्त यांनी नामनिर्देशित केलेल्या अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र.
- (५) संस्था नोंदणी अधिनियम, १८६० व मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम, १९५० अंतर्गत संस्थेची नोंदणी झाली असल्याचे प्रमाणपत्र व घटनेची प्रत.
- (६) संस्थेचे ध्येय व उद्देश.
- (७) संस्थेचे बँक बॅलन्स प्रमाणपत्र.
- (८) संस्थेचा चालू वर्षाचा अर्थसंकल्प.
- (९) संस्थेचे मागील तीन वर्षांचे ऑडिटेड स्टेटमेंट.
- (१०) संस्थेचे ज्या व्यक्तीची शिफारस केली आहे, त्या व्यक्तीचे संमतीपत्र.

(ब) इतर अशासकीय सदस्याठी :-

- (१) विहित नमुन्यातील अर्ज.
- (२) अर्जासोबत संबंधित व्यक्तीने ज्या प्रवर्गातील अशासकीय सदस्यांच्या नियुक्तीकरीता अर्ज केला आहे, त्यासाठी विहित केलेल्या निकषांच्या पूर्ततेच्या अनुषंगाने केलेल्या कामाचा पुरावा म्हणून सर्व कागदपत्रांच्य सत्यप्रती जोडाव्यात.
- (३) गैरवर्तनासंबंधी खटला किंवा शिक्षा झाली नसल्याचे संबंधित जिल्ह्याचे पोलीस अधिक्षक/पोलीस आयुक्त यांचे किंवा त्यांनी नामनिर्देशित केलेल्या अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र.

उपरोक्त शासन निर्णयान्वये नमुद निर्देशांप्रमाणे संबंधितानी अर्ज व त्यासोबत मुळ कागदपत्रांच्या केंद्र शासन/राज्य शासनाच्या राजपत्रित अधिकाऱ्यांनी सांक्षाकित केलेल्या प्रती सादर करणे आवश्यक राहिल. सांक्षाकित प्रती जोडल्या नसल्यास अर्जदाराचा अर्ज अपात्र ठरविणेत येईल.

इच्छुक संस्था/पदाधिकारी, व्यक्ती यांनी अर्ज दाखल करण्यापूर्वी याबाबतचे शासन निर्णय, अधिसूचना वा तत्संबंधीचे सर्व सूचना पत्रांचे अवलोकन करणे आवश्यक आहे.

याप्रमाणे जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषदेवर अशासकीय सदस्य म्हणून काम करण्यास इच्छुक असणारे संस्था/पदाधिकारी, व्यक्ती यांनी परिशिष्ट-अ मधील विहित नमुना अर्ज व परिशिष्ट-ब मध्ये दिलेल्या कागदपत्रांचे साक्षांकित केलेल्या सत्यप्रतीसह अर्ज ही जाहिरात प्रसिध्द झालेल्या दिनांकापासून ३० दिवसांच्या आत जिल्हा पुरवठा अधिकारी तथा निमंत्रक, जिल्हा ग्राहक संरक्षण परिषद निवड समिती, जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर यांचेकडे सादर करणे आवश्यक राहिल किंवा बंद पाकीटातील अर्ज जिल्हा पुरवठा शाखेत हस्त बटवडा द्वारे कार्यालयीन वेळेत स्विकारण्यात येईल.

ग्राहक संरक्षण अधिनियम, २०१९ नुसार अर्जदारांनी शासन निर्णय दि.२९.०८.२०२२ अन्वये अशासकीय सदस्य नियुक्तीसाठी आवश्यक बाबींची नोंद घेऊन विहित नमुन्यातील अर्ज आणि त्यासोबत अनुषंगिक पुरावे विहित कालावधीत सादर करावे. मुदतीनंतर आलेले अर्ज विचारात घेतले जाणार नाही याची कृपया नोंद घ्यावी.

सही/xxx

(डॉ. इंदु राणी जाखड़)

मा. जिल्हाधिकारी पालघर